

چهار

نگاهی به مهم‌ترین اقدامات معاون علمی و فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری در پایان یک سال

هدایت‌سکان زیست‌بوم به سوی توسعه اقتصادی

۴۱

پل خلاقیت میان
زندگی مدرن و فرهنگ اصیل

۶۱

شتاب‌دهی اقتصاد دانش بنیان
در مسیر سلامتی

۳۱

دانش بومی
در دستان توانمند ایرانی

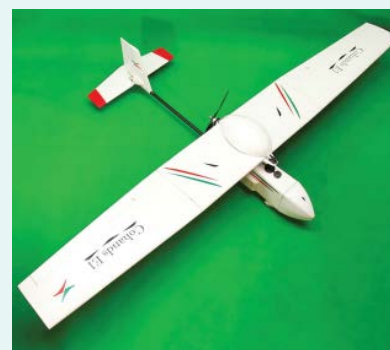
۲۱

عقاب تیزبین ایرانی

هما صنعت اکباتان (هصا) نام شرکت دانش بنیانی است که در بیش از یک دهه فعالیتش با تکیه بر دانش و فناوری، سعی بر رفع یکی از نیازهای مهم صنایع راهبردی کشور دارد. محصول این شرکت پرنده نقشه برداری است که در حوزه‌های مختلف کشاورزی و جنگل داری تا پیش خطوط انتقال نفت و انرژی و شهرداری‌ها برای نقشه برداری و پایش وضعیت به کار می‌رود. پایش وضعیت یک منطقه از آسمان، در کنار افزایش سرعت عمل انجام فرآیند، دقت را هم به میزان چشمگیری بالا خواهد برد.

شرکت دانش بنیان «هما صنعت اکباتان» در سال ۸۹ به طور رسمی تأسیس شده است. محمد حسن هجرت، مدیرعامل این شرکت در خصوص نحوه شروع فعالیت به پیشران می‌گوید: «کار ما در ابتدا آموزش مبانی هوافضا در مدارس بود. سپس در سال‌های بعد به تولید پهپاد و سیستم‌های الکترونیک گرایش پیدا کردیم.» وی می‌افزاید: «در سال ۱۳۹۲ بود که در بحث الکترونیک هوانوردی (اویونیک) و خلبان خودکار (اتوپایل) شروع به کار و فروش محصولات کردیم. پس از چند سال فعالیت، شرکت هماصنعت اکباتان به فکر تولید یک محصول اصلی افتاد؛ محصولی به نام هصا که چهار مدل مختلف از آن تولید شد.»

ورود به بحث نقشه برداری

این شرکت دانش بنیان پس از تولید مدل‌های مختلف هصا تصمیم گرفت به صورت جدی وارد حوزه تولید پرنده نقشه برداری شود. هجرت توضیح می‌دهد: «پس از تولید هصا ۴ فکر کردیم این محصول را در حوزه نقشه برداری وارد کنیم؛ بنابراین از سال ۹۵ شرکت شروع به تولید دو محصول کوهنر E1 و کوهنر X1 کردیم که کیفیت دوربین آنها به ترتیب ۲۴ و ۶۴ مگاپیکسل است. این پهپادها می‌توانند تصاویری با میدان دید بسیار وسیع و کیفیت بالا تهیه کنند.»

مدیرعامل هماصنعت اکباتان در خصوص ویژگی‌های این محصولات توضیح می‌دهد: «اکنون فقط این دو محصول روی خط تولید شرکت هستند. این دو پهپاد از لحاظ زمان پروازی و دقت برای نقشه برداری بسیار بهینه هستند. همچنین قیمت آنها یک چهارم نمونه‌های مشابه خارجی است. طراحی متفاوت این پهپادها در پرتاب و فرود باعث شده تا بتوان از آنها در مناطق صعب‌العبور که نیاز به نقشه برداری دارد، استفاده شود.»

روایت حادثه‌ای که به توسعه محصول دانش بنیان توانبخشی ختم شد

دانش بومی

در دستان توانمند ایرانی

بتوانند خودشان قاشق را در دست بگیرند و عادی غذا بخورند یک آرزوست.» این شرکت سعی می‌کند با ارائه مشاوره به چنین افرادی و با توجه به نیاز هر فرد، پروتزی قابل حرکت تولید کند تا عملکرد دست مراجعه‌کننده تا حدودی احیا شود یا حتی پروتزیایی برای زیبایی ارائه کند تا اعتماد به نفس فرد بازگردد.

مخاطبان ما را نمی‌شناسند

اگرچه هنوز برند شرکت بهبود عضوانی مانند دیگر شرکت‌های فعال در این زمینه در کشورهایی مثل آمریکا یا آلمان شناخته شده نیست اما در طول کمتر از یک دهه فعالیت، محصولاتی عرضه کرده است که بدون وابستگی به کشورهای دیگر و با یک پنجم قیمت محصولات خارجی می‌تواند با آنها رقابت کند و حتی خدمات پس از فروش ارائه دهد.

به گفته پایداری، معضلات مالی و قول‌هایی که هیچ‌گاه عملی نمی‌شوند، از اصلی‌ترین مشکلات مسیر توسعه این محصولات است. او می‌گوید: «بسیاری از مسئولان حمایت خود را منوط به این می‌کنند که محل استقرار شرکت به سازمان آنان که معمولاً در تهران است نقل مکان کند و گرچه هیچ حمایتی نمی‌کنند. در حالی که کارخانه ما واقع در تبریز است.» پایداری، نداشتن دسترسی درست به بازار هدف را از دیگر مشکلات اصلی این شرکت می‌داند و می‌افزاید: «مشکل اصلی ما، مشکل اطلاع‌رسانی است.

بسیاری از توان‌یابان به سختی ما را پیدا می‌کنند.» او از کارهایی که برای حل این روش انجام داده‌اند و برنامه‌های پیش‌رو می‌گوید و توضیح می‌دهد: «چندبار در کلانشهرها کنفرانس خبری برگزار کرده‌ایم اما چون خبرگزاری‌ها ما را نمی‌شناسند، استقبال نمی‌کنند.» حدود ۹۵ درصد مراجعان این شرکت از مسیر فضای مجازی با آنها آشنا می‌شوند و این شرکت هم در تلاش است با استفاده از این ظرفیت و تبلیغات بیشتر بتواند گستره بیشتری از بازار هدف را با فعالیت‌هایش آشنا کند.

داستانی که پیش روی شماست، شاید از بهترین مصداق‌های جمله معروف «یا راهی خواهیم یافت یا راهی خواهیم ساخت» باشد. روایتی از شروع و رشد یک ایده و انگیزه به نتیجه رساندنش از دل یک تراژدی است. حالا نتیجه این ایده توانسته به بسیاری از هموطنان ناتوان حرکتی کشورمان کمک کند تا زندگی بهتری را برای خود رقم بزنند. این گزارش، روایتی از شکل‌گیری شرکت دانش بنیان بهبود عضوانی و مدیرعامل این شرکت، امیر پایداری است؛ شرکتی که برای افراد ناتوان حرکتی دست متحرک تولید می‌کند و نیاز کشور به واردات این محصول را کاملاً برطرف کرده است.

امین رضاکیفرگیر

خبرنگار

پیشران

زمان به پزشکان مختلفی در تهران، شیراز و اصفهان مراجعه کردم. اما به من گفتند در ایران انگشت متحرک نداریم، فقط انگشت‌های ثابت داریم که صرفاً جنبه زیبایی دارند. پزشکی به من گفت که انگشت متحرک را شرکتی در آمریکا تولید می‌کند اما جدا از مسأله مالی، به دلیل تحریم‌ها، امکان تهیه آن وجود نداشت.» و این نقطه شروع کار امیر پایداری می‌شود. او کارگاهی را در خانه راه می‌اندازد و شروع به آزمون و خطا می‌کند. او با اشاره به این که آن قدر این مسیر را طی کرده تا بالاخره به موفقیت رسیده، تصریح می‌کند: «بعد از یک سال به عنوان نمونه آزمایشگاهی انگشتی با قابلیت حرکت ساخته بودم که قابل قبول بود و صرفاً برای رفع نیاز خودم بود.» او سپس این محصول را ثبت اختراع می‌کند. همچنین در جشنواره بنیاد علمی نخبگان برگزیده می‌شود و این شروع مسیر شرکت بهبود عضوانی می‌شود.

برای بسیاری از مردم عادی غذا خوردن هم آرزوست

شرکت دانش بنیان بهبود عضوانی در زمینه توان‌یابی قطع دست فعالیت می‌کند. مشتریان محصولات این شرکت افرادی هستند که به صورت مادرزادی یا وقوع حوادث مختلف بخشی از دست‌شان را از دست داده‌اند. امیر پایداری درباره مراجعه‌کنندگان شرکت می‌گوید: «این افراد جدا از این که عضوی از دست داده‌اند، خیلی از مسائل زندگی‌شان مثل کار، هویت اجتماعی و امید به آینده تحت تأثیر این اتفاق قرار گرفته‌اند. برای بسیاری از آنها این که

ایده شکل‌گیری این شرکت از حادثه‌ای در سال ۱۳۸۹ برای امیر پایداری و تلاش برای بازگشت به زندگی عادی نشأت می‌گیرد. او که صاحب کارگاه صنعتی چوب و فلز بود، بر اثر حادثه‌ای در کارگاه سه انگشت دستش را از دست داد. همین موضوع انگیزه‌ای شد و او شروع به طراحی و ساخت انگشتان متحرک کرد. پایداری در ابتدا بدون داشتن دانش قبلی در این زمینه و با تکیه بر مهارت فنی، فعالیتش را آغاز کرد. چهار سال بعد، شرکت بهبود عضوانی برای تولید محصولی که در جشنواره بنیاد علمی نخبگان برگزیده شده بود، یعنی انگشت دست مکانیکی با قابلیت حرکت، تأسیس و در مرکز رشد دانشگاه علوم پزشکی تبریز پذیرش شد. حالا نزدیک به یک دهه است که این شرکت دانش بنیان در این حوزه مشغول فعالیت است.

سببی از محصولات توانبخشی

از جمله محصولات شرکت بهبود عضوانی می‌توان به انگشت مکانیکی با قابلیت حرکت، دست مکانیکی با قابلیت حرکت انگشتان دست، دست الکترونیکی با قابلیت حرکت انگشتان با دریافت سیگنال‌های مغزی و محصولاتی دیگر برای افرادی که از ناحیه مچ، آرنج یا بازو دست‌شان را از دست داده‌اند، اشاره کرد. برخلاف دست مصنوعی الکترونیک که از عصب‌های مغزی دستور می‌گیرد، محصولات مکانیکی با کمک بخش‌های سالم دست به فرد اجازه می‌دهد دست مکانیکی را تکان دهد. صفر تا صد تولید محصولات شرکت بهبود عضوانی در ایران انجام می‌شود و به گفته مدیرعامل این شرکت، محصولات به هیچ عنوان کپی یا مهندسی معکوس نمونه‌های خارجی نیست.

اراده‌ای قوی برای رفع نیازی مهم

امیر پایداری، مدیرعامل این شرکت در رابطه با انگیزه‌اش برای شروع کار می‌گوید: «وقتی حادثه برای من رخ داد، جدا از مسأله کار، در زمینه موسیقی هم فعالیت داشتم و انگشت ابزار من برای نواختن ساز بود که معنی و مفهوم خاصی برای من داشت.» او در ادامه درباره پیگیری درمان خود توضیح می‌دهد: «آن

رشد سلامت با کاهش ارزبری و

افزایش بهره‌وری

دکتر مصطفی قانعی

دبیر ستاد توسعه اقتصاد دانش بنیان سلامت

رشد و نظم بخشی به کسب و کارهای دانش بنیان حوزه درمان و سلامت از مهم ترین اولویت های توسعه اقتصاد دانش بنیان سلامت است که باید به آن توجه ویژه شود. به همین منظور، برنامه مدونی برای سال های آینده ستاد ارائه شده است؛ این برنامه شامل سه محور کلی افزایش بهره‌وری، کاهش ارزبری و استفاده از تنظیم‌گری است. هدف اولیه این برنامه کاهش هزینه های بیمه ضمن حفظ رضایت بیماران و پزشکان با استفاده از فناوری اطلاعات و مسیریابی بالینی است. در صورت اجرای صحیح این ایده که مستلزم بهره‌گیری از توان متخصصان این حوزه است، بیش بینی می شود شاهد کاهش ۲۰ درصدی هزینه ها باشیم.

علاوه بر این برنامه دیگر ستاد کاهش ارزبری در حوزه سلامت است که برای آن دو سرفصل مدنظر قرار دارد. این سرفصل ها شامل کاهش ارزبری ۶۰۰ میلیون دلاری در حوزه تجهیزات و ملزومات پزشکی و کاهش ارزبری ۱/۸ میلیارد دلاری در حوزه دارو، مواد اولیه و مواد افزودنی است. بدون شک اولین نتیجه کاهش ارزبری در بحث اقتصاد مقاومتی، اشتغال فارغ التحصیلان و متخصصان در داخل کشور خواهد بود. از طرفی از آنجا که حوزه سلامت و تأمین دارو موضوعی راهبردی در بحث امنیت ملی است، شاهد افزایش امنیت سلامت کشور خواهیم بود.

در نهایت همه این موارد هم به دسترسی بیشتر و بهتر مردم به داروهای مورد نیاز منجر خواهد شد و هم اثرگذاری تحریم ها را کاهش خواهد داد. در راستای عملیاتی کردن این ایده، صندوق خصوصی سرمایه گذاری حوزه سلامت ایجاد شده است. این صندوق اولین صندوق سرمایه گذاری حوزه سلامت با تمرکز بر تولید واکسن با هدف افزایش سرعت تولید واکسن های نیازمند تجدید است. دومین صندوق سرمایه گذاری نیز در حال شکل گیری است که تمرکز آن روی شرکت های دانش بنیان کوچک خواهد بود. هدف این صندوق، کاهش ارزبری دانش بنیان های کوچک و تولید داخلی انسولین مورد نیاز کشور است. استفاده از تنظیم‌گری و قدرت حکمرانی برای تسهیل ورود سرمایه به بخش سلامت سرفصل دیگر برنامه های ستاد است که با هماهنگی بین دستگاه های مثل وزارت صمت، بهداشت و معاونت علمی اجرا می شود.

بررسی فعالیت های ستاد توسعه اقتصاد دانش بنیان سلامت در مسیر ارتقای سلامت

شتاب دهی اقتصاد دانش بنیان در مسیر سلامتی

روند پرشتاب پیشرفت فناوری و استفاده گسترده آن در همه جنبه های زندگی روزمره، پیوند جدیدی را میان رشته های مهندسی و علوم زیستی به وجود آورد که به تحولات گسترده ای در حوزه سلامت، توسعه دارو، روند پیشگیری از بیماری ها و حتی روش های درمانی منجر شد. با توجه به ظرفیت به وجود آمده در شرکت های دانش بنیان حوزه سلامت کشور در سال های اخیر، توسعه اقتصادی فعالیت های دانش بنیان سلامت به عنوان یکی از مأموریت های جدید معاونت علمی و فناوری و اقتصاد دانش بنیان در مسیر دستیابی به اقتصاد دانش بنیان سلامت ستاد توسعه اقتصاد دانش بنیان سلامت در حقیقت به دنبال ایجاد ارتباط میان شرکت های دانش بنیان با صنعت سلامت و درمان کشور و رشد اقتصادی شرکت های دانش بنیان فناور و نوآورد در این حوزه است.

جوادیاض

خبرنگار
پیشران

وظیفه اصلی زیرگروه تولید را می توان شناخت ظرفیت های بالقوه مجموعه های دانش بنیان و توسعه و گسترش آن دانست. حمایت از رشد کمی و کیفی شرکت های دانش بنیان و حمایت از توسعه هدفمند زیرساخت های تخصصی نیز از دیگر وظایف این گروه است. زیرگروه تجاری سازی و توسعه بازار نیز با تمرکز بر حمایت های مالی و ارتباطات گسترده خود در زمینه های تجاری سازی محصولات، توسعه بازار، تأمین سرمایه و توسعه منابع انسانی و صنعتی درصد هموار سازی روند تولید و بازاریابی مجموعه های دانش بنیان فعال در حوزه اقتصاد سلامت است.

زیرگروه سیاست گذاری، آینده نگری، تنظیم مقررات و تعاملات حاکمیتی به نوعی شاهرگ زیست بوم اقتصاد سلامت کشور و توسعه دهنده نقشه راه این مسیر است. این زیرگروه وظایف راهبردی و مهمی از جمله تدوین شیوه نامه های استاندارد، توسعه همکاری های بین سازمانی و پیگیری اجرایی سند های راهبردی حوزه سلامت را برعهده دارد. شناسایی ظرفیت های همکاری های خارجی و به روز جهان، ایجاد بستر انتقال دانش، تسهیل روند صادرات محصولات فناورانه و حمایت از تولید داخلی آنها نیز از جمله وظایف و فعالیت های زیرگروه بین الملل ستاد توسعه اقتصاد دانش بنیان سلامت است. زیرگروه روابط عمومی و رسانه نیز با برگزاری رویدادهای آموزشی و حتی همکاری با رسانه ها در تلاش است به تقویت نشان تجاری و معرفی هرچه بهتر مجموعه های دانش بنیان فعال حوزه سلامت کمک کند.

از آنجا که سلامت و درمان به طور کاملا مستقیم و موثر با سلامت افراد جامعه در ارتباط است و از طرفی هر روز در حال تحول و رشد است، تعاملات بین المللی در این حوزه می تواند زمینه ساز توسعه هرچه بیشتر باشد. انتقال دانش فنی داخلی به خارج از کشور در قالب همکاری های مشترک می تواند زمینه ساز بسیار خوبی برای شتاب دهی روند توسعه و پیشرفت و ارزآوری در حوزه اقتصاد سلامت باشد. از این رو توسعه و تسهیل روند صادرات محصولات دانش بنیان سلامت، فرآورده های دارویی و تجهیزات پزشکی را می توان از مهم ترین مأموریت های ستاد توسعه اقتصاد دانش بنیان سلامت برشمرد.

بهره گیری از ظرفیت ها با هدف ارتقای سلامت

عملیاتی شدن همکاری های بین المللی در حوزه سلامت، نیازمند برنامه ریزی دقیق و توسعه همکاری های اقتصادی سازمان های دولتی و بخش خصوصی است. انجام این دست هماهنگی ها به جهت ایجاد ارزش افزوده موثر با بهره گیری از تمام ظرفیت ها و زیرساخت های موجود در کشور و توسعه آن در افق بلندمدت از وظایف و مأموریت های اصلی ستاد توسعه اقتصاد دانش بنیان سلامت است. همچنین ایجاد بستر همکاری نخبگان و دانشگاہیان در شناسایی و حل مسائل حوزه سلامت با برگزاری رویدادها و فراخوان های سراسری، بهره گیری از فناوری های جدید حوزه اقتصاد سلامت با هدف افزایش اثربخشی، کاهش هزینه ها و بهبود زندگی بیماران و روند درمان از جمله دیگر اهداف کلی ستاد توسعه اقتصاد دانش بنیان سلامت است.

مأموریت های ویژه برای زیرگروه های تخصصی

به دلیل حساسیت ویژه این حوزه و از سوی دیگر گستردگی مجموعه فعالیت های تحت پوشش این ستاد، پنج زیرگروه تخصصی مختلف مأموریت ها و دستیابی به اهداف را در این ستاد دنبال می کنند. این زیرگروه های تخصصی شامل گروه تولید، گروه تجاری سازی و توسعه بازار، گروه سیاست گذاری، گروه بین الملل و گروه روابط عمومی و رسانه است که در کنار یکدیگر در تلاش هستند تا زمینه سازی مورد نیاز برای رشد اقتصاد دانش بنیان در مسیر سلامت کشور را فراهم کنند.

هدف گذاری برای توسعه اقتصادی

به طور کلی بسته ها و طرح های حمایتی ستاد توسعه اقتصاد دانش بنیان سلامت برای دانش بنیان ها شامل ارائه تسهیلات در گردش و سرمایه گذاری اجرایی، اعطای اعتبار مالیاتی، توسعه بازار داخلی، تسهیل روند صادرات و زمینه سازی حضور در بازارهای جهانی و تقویت نشان تجاری می شود. در واقع ستاد توسعه اقتصاد دانش بنیان، با حمایت از شرکت های دانش بنیان حوزه سلامت که از مرحله توسعه فناوری گذر کرده اند و به تولید محصول رسیده اند، زمینه مورد نیاز برای تولید انبوه، توسعه بازار داخلی و ورود به بازارهای بین المللی و در پی آن توسعه اقتصادی در این حوزه را فراهم می کند.

کمک کنند. شرکت های دانش بنیان «نگین بذردانش» و «آرین خوشه پارس» دو شرکتی هستند که در زمینه امنیت غذایی کشور فعالیت می کنند. شرکت نگین بذردانش از سال ۱۳۹۰ فعالیت خود را در زمینه اصلاح و بهبود نژاد صیفی جات شامل خیار، گوجه فرنگی، فلفل دلمه ای، هندوانه و دیگر صیفی جات آغاز کرده است. هدف اصلی این شرکت تولید بذرهایی هیبرید با عملکرد بالا، کیفیت مطلوب، مقاومت در برابر بیماری ها و آفات و سازگاری با شرایط اقلیمی ایران است.

شرکت آرین خوشه پارس هم از زمان تأسیس در سال ۱۳۸۶ تا کنون با انجام پروژه های مختلف در بخش کشاورزی و تأمین و تولید بذردانش کشاورزان و تولیدکنندگان را جذب کرده است. از جمله دستاوردهای این شرکت تولید سه رقم ذرت اصلاح شده است.

دانش در خدمت حفظ امنیت غذایی

جهاد کشاورزی در تمام استان ها تلاش شده تا وضعیت بخش کشاورزی مورد بازرسی و ارزیابی قرار گیرد. همچنین شرکت های دانش بنیان هم در تلاشند تا با تولید محصولات اصلاح شده و متناسب با شرایط آب و هوایی به پایداری امنیت غذایی کشور

بلکه این وضعیت باید به طور مداوم رصد و برای توسعه آن تلاش شود تا رکن سوم تعریف امنیت غذایی یعنی دسترسی پایدار همه به غذا فراهم شود. برای تحقق این امر تلاش های زیادی صورت گرفته است مانند طرح امنیت غذایی که با دستور وزیر

دسترسی مداوم به غذا و تهیه آن از نخستین روز پدید آمدن حیات روی سیاره زمین، مهم ترین دغدغه تمام موجودات این سیاره بوده است. این نکته شامل انسان ها هم می شود و بدون غذا امکان بقا وجود ندارد. امنیت غذایی مفهومی است شامل سه شرط موجود بودن غذا، دسترسی تمام افراد به غذا و همچنین پایداری در دریافت غذاست. به این معنی که به میزان کافی غذا در تمام زمان ها در دسترس تمام افراد جامعه باشد.

شاخص امنیت غذایی کشور ایران اکنون بالاتر از میانگین جهانی است و براساس اعلام مشاور وزیر جهاد کشاورزی در میان ۱۹۶ کشور در رتبه ۷۶ قرار داریم. البته نه به این معنی که دیگر نیازی به اقدام در جهت افزایش امنیت غذایی وجود ندارد

عسل اخویان طهرانی

سردبیر
پیشران

نگاهی به مهم‌ترین اقدامات معاون علمی و فناوری و اقتصاد

هدایت سکان زیست‌بوم

معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری از جمله نهادهایی است که در سال‌های اخیر با معرفی فرهنگی جدید، نقش مهمی را در توسعه فناوری، دانش محور کردن صنایع و همسوس کردن کسب‌وکارها با جریان جهانی کسب‌وکارهای جدید و استارت‌آپی و به‌طور کلی شکل‌دهی زیست‌بوم نوآوری و فناوری کشور کرده است. نهادی که شاید در روزهای ابتدایی فعالیت بسیاری عقیده داشتند با وجود وزارت علوم، کارآمدی چندانی در مسیر توسعه علم و فناوری کشور نخواهد داشت، این روزها به یکی از کلیدی‌ترین پشتیبان‌های ایده‌های جوانان خلاق و متخصص کشور تبدیل شده است. به همین خاطر به نظر می‌رسد هدایت این مجموعه با توجه به گستردگی فعالیت‌هایی که دارد و انتظارات و مطالباتی که در مردم به وجود آورده است کار چندان ساده‌ای نباشد. با گذشت یک سال از انتصاب دکتر روح‌آبادی دهقانی فیروزآبادی به سمت معاون علمی و فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس‌جمهور، شاید وقت آن رسیده که نگاهی به عملکرد یک ساله هدایتگر زیست‌بوم نوآوری و فناوری کشور داشته باشیم.

روح‌آبادی... دهقانی فیروزآبادی، دانش‌آموخته و عضو هیات علمی دانشگاه شریف است. معاونت فرهنگی و اجتماعی و همکاری در معاونت پژوهشی به‌عنوان مشاور رئیس دانشگاه شریف در کنار معاونت تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی و ریاست جهاد دانشگاهی از جمله سمت‌های اجرایی وی در حوزه علم و فناوری تا پیش از انتصاب بوده است. او همچنین سابقه راهبری و توسعه بیش از ۳۰ شرکت دانش بنیان در حوزه‌های تخصصی و مدیریت و اجرای چند پروژه و طرح صنعتی ملی را در کارنامه خود داشته است. به همین خاطر انتظار می‌رود با توجه به آشنایی با فضای زیست‌بوم نوآوری و فناوری کشور، توانسته باشد در طول یک سال فعالیتش گام‌های مؤثری را در جهت ارتقای این زیست‌بوم و رشد مجموعه‌های دانش بنیان، خلاق و فناور بردارد.

تمرکز بر توسعه اقتصاد دانش بنیان

از دید بسیاری از فعالان زیست‌بوم نوآوری و فناوری کشور، مهم‌ترین تغییر نگرش معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری در یک سال اخیر اضافه شدن «اقتصاد دانش بنیان» نه فقط در عنوان این نهاد بلکه در اقدامات و تصمیم‌گیری‌های کلان این مجموعه بوده است. به عبارت دیگر شاید بتوان گفت بیشترین تمرکز در دهه پیش معطوف به شکل‌دهی مفهوم

و فرهنگ دانش بنیان و تلاش برای ایجاد باور به توانمندی‌های محققان و فناوران کشور در جامعه بوده است. درحالی‌که به نظر می‌رسد دوره جدید قرار است در ادامه این تلاش‌ها که در این سال‌ها به شکل‌گیری موفق مفهوم دانش بنیان در کشور منجر شده است به دنبال به‌باشاندن این ظرفیت‌های کشف‌شده و محقق کردن مفهومی که بارها رهبر معظم انقلاب هم در بیانات‌شان بر آن تأکید داشته‌اند یعنی «دانش بنیان شدن اقتصاد» باشد. این روند به خوبی در تحولات ساختاری و برنامه‌ریزی‌های عملکردی این نهاد هم قابل مشاهده است.

تحولات اخیر نحوه ارزیابی شرکت‌های دانش بنیان، یکی از بارزترین نمونه‌های این تغییر نگرش است. در نظام جدید ارزیابی شرکت‌های دانش بنیان روند ارزیابی و تخصیص حمایت‌ها به سمت ایجاد تناسب میان حمایت‌ها با ابعاد و میزان فعالیت شرکت‌ها پیش رفته است. شرکت‌ها براساس میزان فروش سالانه و این‌که چه میزان از تمرکزشان بر تولید محصولات دانش بنیان است، دسته‌بندی می‌شوند تا هر یک متناسب با اقتضائاتی که دارند، مورد حمایت اصولی قرار بگیرند و بتوانند از حمایت‌های موجود بیشترین استفاده را در جهت رشد و توسعه هرچه بیشتر شرکت و محصولات‌شان و در پی آن رشد اقتصاد دانش بنیان داشته باشند. البته باید دید اجرای این سیاست جدید تا چه حد موفق خواهد بود و آیا خود زمینه‌ساز توجه بیشتر و متمرکز شدن حمایت‌ها به نفع شرکت‌های بزرگ‌تر نخواهد شد؟

از طرف دیگر دهقانی بارها در صحبت‌هایش به اهمیت شکل‌گیری غول‌های فناوری تأکید کرده است که به معنای تشکیل کنسرسیوم‌هایی از شرکت‌های بزرگ و فناور و شرکت‌های دانش بنیان یک حوزه است که با همکاری یکدیگر بتوانند به معضلات کلان و نیازهای استراتژیک کشور پاسخ دهند. طرحی که می‌تواند باز هم جنبه اقتصادی و ارزش‌آفرینی زیست‌بوم دانش بنیان را با دانش تجاری شرکت‌های بزرگ تقویت کند.

بازآزایی چینش متناسب با استراتژی

از اولین تغییرات معاونت علمی و فناوری در دوران سکانداری دهقانی فیروزآبادی که توجه اهالی رسانه را به خود جلب کرد، تغییرات گسترده در چینش ستادهای زیرمجموعه معاونت علمی و فناوری بود. تا پیش از این ۱۴ ستاد و چهار مرکز راهبردی و وظیفه هدایت مأموریت‌های معاونت علمی و فناوری را در حوزه‌های مختلف فناوری‌های جدید و پیشرو بر عهده داشتند اما طی شش ماه نخست انتصاب دکتر دهقانی، شاهد تحولات گسترده‌ای در این بخش‌ها بودیم. در نگاه اول این‌طور به نظر می‌رسید که صرفاً این تغییرات،

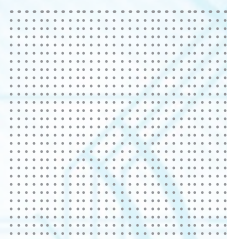
چینش متفاوتی مطابق با سلیقه مدیریتی جدید باشد؛ تغییراتی که نظیرش را در سیستم‌های دولتی با هر تغییر و تحول مدیریتی بارها بارها شاهد بودیم. رفته‌رفته اما با قرار گرفتن این تغییرات در کنار سایر اقدامات به نظر می‌رسد که به نوعی ابزار مورد نیاز برای دستیابی به هدف‌های جدید معاونت علمی و فناوری در تحقق دانش بنیان شدن اقتصاد باشد. در ساختار جدید ستادهای دو دسته ستادهای توسعه فناوری‌های راهبردی و ستادهای توسعه اقتصاد دانش بنیان تقسیم شده‌اند. در گروه اول هدف حمایت از توسعه فناوری و شکل‌گیری و رشد شرکت‌های دانش بنیان نوپا در هشت حوزه مختلف از جمله فناوری‌های اپتیک و کوانتوم، هوش مصنوعی و رباتیک، فناوری نانو و میکرو، زیست‌فناوری و پزشکی دقیق، پزشکی بازساختی و سلول‌های بنیادی، فناوری‌های اتصال پذیری و ارتباطات، علوم و فناوری‌های شناختی و مواد و ساخت پیشرفته است. در دسته دوم اما هدف اصلی حمایت از توسعه اقتصاد دانش بنیان از مسیر شرکت‌های دانش بنیان فناور و نوآور و توسعه بازار محصولات دانش بنیان است که در ۱۱ حوزه در حال پیگیری است.

به نظر می‌رسد این چینش جدید در حال حاضر که می‌توان گفت زیست‌بوم نوآوری و فناوری کشور از مرحله فرهنگسازی گذر کرده و مفهوم دانش بنیان به بلوغ رسیده، می‌تواند به ساماندهی منظم‌تر حمایت‌ها هم برای توسعه فناوری و شکل‌گیری شرکت‌های کوچک و نوپا به‌ویژه در حوزه فناوری‌های پیشرو و هم به شکل معنادار برای شرکت‌های بزرگ‌تر که محصولات دانش بنیان تجاری را به صورت جدی روانه بازارهای داخلی و بین‌المللی می‌کنند منجر شود.

توجه به تمام ظرفیت‌های کشور

تمرکز امکانات در کلانشهرها و به‌ویژه پایتخت از جمله چالش‌هایی بوده که در بخش‌های مختلف کشور سال‌ها مشکل‌آفرین شده است. این موضوع در مورد زیست‌بوم نوآوری و فناوری کشور که هنوز نوپاست به مراتب شدیدتر است و در بسیاری موارد موجب افزایش نرخ مهاجرت متخصصان و نخبگان از سایر شهرها به کلانشهرها هم شده است. توجه دهقانی فیروزآبادی به ظرفیت‌های موجود در شهرهای مختلف کشور و تلاش برای فراهم کردن فرصت برابر برای همه محققان و فناوران توانمند از جمله اقداماتی است که اگر

به درستی تداوم پیدا کند، می‌تواند در سال‌های آتی اثرات مثبتی را در رشد همگون‌تر بخش‌های مختلف کشور و محوریت‌زدایی ایفا کند. برگزاری نمایشگاه آبادیران در خرداد امسال و تبدیل آن به برنامه‌ای ملی با هدف پیشرفت و آبادانی کشور به دنبال

- به نظر می‌رسد
- چینش جدید
- ستادهای در حال
- حاضر که زیست‌بوم
- نوآوری و فناوری
- کشور از مرحله
- فرهنگ‌سازی گذر
- کرده و مفهوم
- دانش بنیان به بلوغ
- رسیده، می‌تواند
- به ساماندهی
- منظم‌تر حمایت‌ها
- هم برای توسعه
- فناوری و شکل‌گیری
- شرکت‌های کوچک و نوپا و هم برای رشد
- شرکت‌های بزرگ‌تر
- تجاری منجر شود

حقوق یک دانش بنیان

محاكم تخصصی دانش بنیانها

فراز سهیلی آزاد

خبرنگار
پیشران

از زمان شکل‌گیری کسب‌وکارهای جدید مانند شرکت‌های دانش بنیان، فنآور، استارت‌آپ‌ها و... در مورد بسیاری از زیرساخت‌های موجود نیاز به تغییر و همسو شدن با نیازهای کسب‌وکارهای جدید احساس شد که مهم‌ترین آنها مباحث حقوقی این کسب‌وکارهاست. کسب‌وکارهای فعال در زیست بوم نوآوری و فناوری، ماهیتی کاملاً متفاوت با کسب‌وکارهای سنتی و مباحث مالکیتی و حقوقی آنها دارند. همین تفاوت در سال‌های ابتدایی به چالش بزرگی هنگام بروز اختلافات و طرح دعاوی حقوقی تبدیل شده بود، زیرا بخش مهمی از داریایی‌های این کسب‌وکارها، ناملموس و فکری است که بر اساس مفاد قانونی رایج در خصوص کسب‌وکارها نمی‌توان حکم مناسبی برای آنها ارائه کرد. از آنجا که معاونت علمی و فناوری مسئولیت حمایت از شرکت‌های دانش بنیان را دارد و در این راستا برنامه‌های حمایتی مختلفی را در جهت توسعه زیست بوم نوآوری و فناوری کشور و تسهیل تجاری سازی و ورود محصولات و تولیدات این شرکت‌ها به بازارهای داخلی و جهانی ارائه می‌کند، با همکاری معاونت توسعه شرکت‌های دانش بنیان این نهاد و قوه قضاییه، در راستای حمایت حقوقی و قضایی از شرکت‌های دانش بنیان و فراهم کردن شرایط رسیدگی پرونده‌ها متناسب با اقتضات فعالان این زیست بوم، شعبه تخصصی دادگاه شرکت‌های دانش بنیان و شورای حل اختلاف شرکت‌های دانش بنیان تأسیس شده است. شرکت‌های دانش بنیان جهت امور حقوقی و قضایی خود باید به دادگاه تخصصی شرکت‌های دانش بنیان (شعبه ۱۴۰) به نشانی تهران، خیابان شهید مطهری، جنب اتوبان شهید مدرس، خیابان کوه نور، کوچه هفتم و برای اختلافات حقوقی به شورای حل اختلاف شرکت‌های دانش بنیان (شعبه ۵۱۴) واقع در همین نشانی مراجعه کنند.

تنها نکته مهم هنگام تنظیم شکواییه این است که بعد از قید نام شرکت در ستون خواهان یا خوانده، دانش بنیان بودن شرکت قید شود.

همچنین بر اساس ابلاغیه دستورالعمل «نحوه تشکیل شعب تخصصی رسیدگی به اختلافات در حوزه علم و فناوری» قوه قضاییه قرار است در هر مرکز استان نیز به تشخیص رئیس کل دادگستری استان حداقل یکی از شعب دادگاه‌های نخستین، تجدید نظر و شورای حل اختلاف جهت رسیدگی به اختلاف به صورت تخصصی برای این حوزه اختصاص یابد که در آنها قضات،

اعضای شعب تخصصی دادگاه‌ها و حداقل یکی از اعضای شعب تخصصی شورای حل اختلاف حتی المقدور از بین افراد آشنا به فعالیت‌های علمی و فناوری تعیین خواهد شد.

برای کسب اطلاعات
بیشتر در مورد این
خدمت کیو آر کد را
اسکن کنید

توسعه اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری در پایان یک سال

ده سوی توسعه اقتصادی

در میان جوانان متخصص کشور مؤثر خواهد بود.

تعاملات بین المللی کارآمد

در کنار گسترش و توسعه دیپلماسی فناوری در کشورهای همسایه و همسو از جمله تأسیس دو شرکت مشترک تأمین دارو و تجهیزات پزشکی در اندونزی، انعقاد قرارداد بیش از ۵۰ وسیله و تجهیزات پزشکی و داروی ضد سرطان، سرمایه‌گذاری در پهپادهای کشاورزی در کنیا و اوگاندا، تشکیل کمیته همکاری مشترک میان ایران و کوبا در حوزه فناوری، افزایش تعاملات علمی و فناوری با تاجیکستان، انعقاد قراردادهایی به ارزش ۹۰ میلیون دلار میان شرکت‌های دانش بنیان و ونزوئلا که موجب افزایش بازار بین المللی محصولات دانش بنیان شده، روح... دهقانی فیروزآبادی در این دوره تلاش گسترده‌ای برای برقراری ارتباط با نخبگان خارج از کشور داشته است. راه اندازی سامانه جذب نخبگان ایرانی خارج از کشور که منجر به بیش از ۷۵۰۰ همکاری موفق در ثبت شرکت در داخل کشور شده است، می‌تواند زمینه‌ساز خدمت نخبگان خارج از ایران به هموطنان و اقدام ارزنده‌ای در جهت توسعه فناورانه کشور باشد.

نگاه ویژه به ارتباط با جامعه

از مهم‌ترین دغدغه‌های بسیاری از فعالان حوزه دانش بنیان و خلاق این است که توانمندی‌ها و ظرفیت‌های بالقوه‌شان به درستی به جامعه بازتاب داده نمی‌شود. در واقع بخشی از باور نداشتن به تولیدات داخلی و اقدامات ملی که دستاوردهای مهمی به شمار می‌روند به این موضوع برمی‌گردد که با وجود همه کاستی‌ها و مشکلات کنونی کشور، ما به عنوان رسانه به خوبی نتوانسته‌ایم نقش خود را در معرفی دستاوردها و اقدامات مثبتی که در کشور انجام می‌شود ایفا کنیم. از سوی دیگر نداشتن تعامل میان مسئولان اجرایی و پاسخگو نبودن به رسانه‌ها می‌تواند فرصت بیشتری را برای سیاه‌نمایی از وضعیت موجود زیست بوم فناوری و نوآوری کشور به وجود بیاورد. به همین علت داشتن دیدگاه تعاملی با رسانه‌ها اهمیت دوچندانی در بازتاب اقدامات صورت گرفته خواهد داشت؛ اتفاقی که به نظر می‌رسد در یک سال اخیر همسو با تغییرات نگرشی و عملکردی سایر بخش‌های معاونت علمی و فناوری در بخش اطلاع‌رسانی و ارتباط با رسانه نیز در حال شکل‌گیری است.

رفع چالش‌های مناطق محروم و روستایی، ایجاد اشتغال پایدار و توسعه زنجیره ارزش ظرفیت‌های بومی مناطق کمتر برخوردار با استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش بنیان، خلاق و فنآور و سایر ارکان زیست بوم نوآوری و فناوری کشور اتفاق مبارکی است که امیدواریم بتواند به خوبی به اهداف مورد نظر دست پیدا کند.

اجرای طرح برش استانی که با محوریت پنج استان یزد، کرمان، مرکزی، زنجان و آذربایجان شرقی در فاز اول آغاز به کار کرده و قرار است در فازهای بعدی استان‌های دیگر کشور نیز به آن بپیوندند نیز می‌تواند گام مؤثری در استفاده از ظرفیت‌های استانداری‌ها مطابق با قانون جهش تولید دانش بنیان در توسعه شرکت‌های دانش بنیان و فنآور در شهرهای مختلف کشور باشد. طرحی که قرار است با فراهم کردن شرایط مورد نیاز برای رشد زیست بوم نوآوری و فناوری در استان‌های مختلف، ظرفیت‌های استانی ویژه‌ای را در جهت رفع نیازهای کشور فراهم کند.

نگاه ملی در توسعه زیست بوم

اجرای مأموریت‌های کلان متناسب با نیازهای روز کشور و چالش‌های فعلی از دیگر اقدامات مهمی است که مرکز طرح‌های کلان وظیفه شناسایی، تعریف، بسترسازی مورد نیاز و ایجاد حلقه اتصال میان صنعت و شرکت‌های دانش بنیان دارای ظرفیت بالا به عهده دارد.

شناسایی اصولی چالش‌های مهم کشور در حوزه‌های مختلف صنعتی، فناورانه، کشاورزی، پزشکی و واگذاری آنها به شرکت‌های توانمند یا مجموعه‌های از شرکت‌ها علاوه بر ایجاد فرصت‌های شغلی تخصصی در کشور برای فارغ‌التحصیلان می‌تواند نقش به‌سزایی در کاهش نرخ مهاجرت نیروهای متخصص کشور و رشد اقتصادی به دنبال داشته باشد.

ابلاغ ۱۳۴ طرح تولید بار اول به ارزش ۲۴۶ میلیون دلار و ۸۸ قرارداد قطعی به ارزش ۱۳۴ میلیون دلار که عمدتاً در حوزه نفت و گاز هستند، ظرفیت جدیدی از شرکت‌های دانش بنیان را در اختیار صنایع راهبردی کشور قرار داده است.

همچنین افتتاح اولین خط تولید ماده مؤثره انسولین در کشور، از دیگر اقدامات قابل توجهی است که می‌تواند از دغدغه‌های مهم نظام سلامت یعنی تأمین انسولین مورد نیاز بیماران مبتلا به دیابت بکاهد. بدون شک فقط تعریف طرح‌های کلان به تنهایی نمی‌تواند کارآمد باشد، کما این که مشابه چنین اقداماتی را در دولت‌های پیش هم شاهد بودیم؛ باید دید در نهایت اجرای چنین طرح‌هایی تا چه حد در افزایش رشد اقتصادی، اشتغال آفرینی و امیدآفرینی

نوآوری اجتماعی، حلقه مفقوده زیست بوم نوآوری

معمولا برای برطرف شدن چالش‌های فنی دانشمندان و متخصصان با استفاده از خود همان فناوری راه حلی ارائه می‌دهند. اما در برابر مشکلات و معضلات اجتماعی به چه صورت باید عمل کرد؟ به عقیده محمد رسولی، مدیرعامل خانه خلاق و نوآوری دال، در ابتدای شکل‌گیری زیست بوم خلاق و نوآور در کشور، تمام مشکلات و راه حل‌های موجود در این حوزه حول محور فناوری و علوم مهندسی ایجاد شده است اما همیشه خلا بزرگی در زمینه فناوری‌های نرم مانند بویانمایی، تبلیغات، گردشگری، آموزش و ... در زیست بوم نوآوری کشور حس می‌شد.

وجود این خلاها در زیست بوم نوآوری کشور به صورت غیرمستقیم سبب منحرف شدن مسیر ساخت فرهنگ و ارزش در عامه مردم می‌شود. این فعالان صنایع خلاق تصریح می‌کنند: «دانش بنیان‌ها، خلاق‌ها، استارت‌آپ‌ها و به طور کلی هر عضو زنجیره نوآوری کشور، رشد نخواهد کرد مگر زیست بوم یا به تعبیری دیگر خانواده‌ای داشته باشد. این پدیده در زمینه نوآوری‌های اجتماعی به صورت پررنگ‌تری خود را نشان می‌دهد.» طرح این مسأله و جست‌وجوی پاسخ آن، پایه‌ریز تاسیس خانه خلاق و نوآوری دال در سال ۱۳۹۹ شد.

رسولی به نقل از کتاب «جنگل بارانی» می‌گوید: «برای گسترش جنگل نیازی به کاشت درخت نیست، در عوض باید شرایطی مانند نور و آب و خاک را بهبود بخشید و در نتیجه آن رفته رفته جنگل به خودی خود گسترش خواهد یافت. این امر در خصوص روند توسعه زیست بوم نوآوری و خانواده آن نیز صادق است. به همین جهت برخلاف سایر خانه‌های خلاق، هدف اصلی خانه خلاق دال، توسعه استارت‌آپ نیست، بلکه زمینه‌سازی برای توسعه و توانمندسازی زیست بوم اجتماعی کشور و ایجاد بستری مناسب برای رشد خودبه‌خودی استارت‌آپ‌هاست.» در حال حاضر خانه خلاق دال با ارائه خدماتی مانند طراحی و تدوین نقشه راه کسب و کار، مشاوره و منتورینگ، شبکه‌سازی، ارزش‌گذاری اجتماعی و حتی فضای کار اشتراکی در صدد ایجاد بستری برای رشد و توسعه مستقل و خودبه‌خودی خانواده و به تعبیری جنگل نوآوری اجتماعی کشور است.

به عقیده رسولی به صورت کلی بزرگ‌ترین نقدی که می‌توان به خانه‌های خلاق زیست بوم نوآوری ایران داشت این است که در حال حاضر این خانه‌ها به جای فعالیت در واحدهای عرضه خدمات، در حال فعالیت در واحدهای تقاضای خدمات هستند. این امر سبب نداشتن کارایی بهینه خانه‌های خلاق و انحراف هدف اصلی آنها از نقش مربی‌گری و رهبری برای ایده‌ها شده است.

نگاهی به ظرفیت‌های صنعت صنایع دستی ایران در گفت‌وگو با مدیرعامل شرکتی خلاق

پل خلاقیت میان زندگی مدرن و فرهنگ اصیل

آسمان خراش‌های تجملاتی با معماری غربی، محیط‌های کاری مدرن و حتی پوشش‌های رایج همگی نشان دهنده درآمیخته شدن زندگی روزمره مردم ایران با فرهنگ غالب و سبک زندگی جهانی است. این درآمیختگی با فرهنگ جهانی مزیت‌های فراوانی مانند همراه شدن با روند پیشرفت جهانی را به همراه دارد اما توجه و پرداختن بیش از حد به این موضوع می‌تواند سبب فراموشی فرهنگ و آداب و رسوم اصیل ایرانی شود. به جرأت می‌توان گفت نمی‌شود ایرانی باشی و دل در گرو فرهنگ اصیل ایرانی نداشته باشی. صنایع دستی از جمله نشانه‌ها و نمادهای فرهنگی است که اگر به درستی بازتعریف شود، می‌تواند سهم به‌سزایی در آشنایی جامعه با فرهنگ بومی داشته باشد.

جوادیفایض

خبرنگار

پیشران

خارجی با صنایع دستی ایرانی و نیز نگاهی به صادرات آن به کشورهای همسایه است. همچنین این مجموعه با بهره‌گیری از نمادهای فرهنگی اصیل در طراحی و تولید ست‌های اداری سعی در فرهنگ‌سازی استفاده از آن در محیط‌های اداری دارد.»

بهبود نشان تجاری ایرانی

به‌گفته سعودی ایران سومین تولیدکننده برتر صنایع دستی جهان است اما در زمینه فروش صنایع دستی در جایگاه ۳۹ قرار دارد. او تصریح می‌کند: «علت این اختلاف رتبه فاحش میان تولید و فروش جهانی و معضل اصلی زیست بوم صنایع دستی ایران، ضعف در بازاریابی و ساخت و معرفی نشان تجاری در ایران است. مجموعه‌های تولیدی صنایع دستی باید ضمن تمرکز بر طراحی و تولید محصولات منحصر به فرد در جهت معرفی و تقویت نشان تجاری خود نیز اقدامات جدی و مؤثر انجام دهند.» به عقیده این فعال حوزه صنایع خلاق، از مهم‌ترین راه‌های شناخته شدن چه در بازارهای داخلی و چه در بازارهای خارجی، بازاریابی و تبلیغات هدفمند با شناسایی دقیق نیازهای مخاطبان و جامعه هدف است. سعودی خاطر نشان می‌کند: «متأسفانه تعداد کمی از مجموعه‌های تولیدی صنایع دستی ایرانی شناخت و درک صحیحی از اهمیت این موضوع دارند. نداشتن شناخت و استفاده از شیوه‌های بازاریابی جدید و اعتقاد بی‌مورد و گاهی غلط به شیوه‌های سنتی و قدیمی بازاریابی، سبب حضور کم‌رنگ ایران در بازارهای جهانی صنایع دستی و حتی سهم کم آن در بازارهای داخلی شده است.»

همگام نشدن با جریان‌های روز دنیا در این حوزه پرنظریت مانع از قرارگیری صنایع دستی با ارزش و فاخر کشور در جایگاه واقعی‌شان خواهد شد. با توجه به تلاش‌های برخی شرکت‌های خلاق و گروه‌های تولیدی جوان به نظر می‌رسد تقویت نشان تجاری و برندسازی صنایع دستی ایران چه در سطح کشور و چه در بازارهای بین‌المللی، می‌تواند زمینه‌ساز آشنایی با فرهنگ ایرانی و حتی اقبال بیشتر به سرمایه‌گذاری در این حوزه باشد.

متأسفانه در سال‌های اخیر شاهد برخی جریان‌های غالباً مجازی هستیم که پرداختن به فرهنگ سنتی و حتی استفاده روزمره از صنایع دستی قدیمی و سنتی را به نوعی ضدا ارزش و نشانه مخالفت با جریان مدرنیته تبدیل کرده است. شاید ریشه این مسأله را بتوان در ضعف عمیق فرهنگ‌سازی برای کودکان و نوجوانان در دهه‌های گذشته یافت. کودک یا نوجوانی که هیچ محتوای مناسبی برای آشنایی با فرهنگ سرزمین خود دریافت نمی‌کند، به ناچار فرهنگ و طرز تفکر خود را از فضای مجازی که غالباً تحت تأثیر فرهنگ سایر کشورهاست وام می‌گیرد. این معضل را به خوبی می‌توان در طرز تفکر و سبک زندگی نسل جدید مشاهده کرد. اما از راه حل‌های این بحران فرهنگی، زمینه‌سازی برای شناخت بهتر فرهنگ سنتی با کمک ابزار و محتوای امروزی است. باید به نوعی فرهنگ اصیل را با برخی از جنبه‌های مثبت سبک زندگی جهانی ترکیب کرد تا بتواند جذابیت کافی برای نسل امروزی را به دست آورد. شرکت خلاق «درخشش خاک جاوید» از مجموعه‌هایی است که با بهره‌گیری از نمادهای اصیل ایرانی در طراحی و ساخت صنایع دستی و ترکیب آن با هنر مدرن، سعی در تحقق این هدف دارد.

از میز اداری تا سبد خرید گردشگران

به گفته محمد امین سعودی، مدیرعامل و بنیان‌گذار درخشش خاک جاوید، این مجموعه یک تعاونی متشکل از هنرمندان متخصص در زمینه‌های هنری است. ایده اصلی تاسیس درخشش خاک جاوید از سال ۱۳۸۹ با تمرکز بر صنایع سفالی آغاز شد، در سال ۱۳۹۹ شکل حقوقی به خود گرفت و در سال ۱۴۰۰ از سوی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری به عنوان شرکت خلاق شناخته شد. مجموعه هنری تولیدی «تهران گیفت شاپ» از زیرمجموعه‌های این شرکت خلاق در حال حاضر با طراحی و تولید بیش از ۱۵۰ اثر هنری منحصر به فرد در زمینه‌های هنری مختلفی مانند چرم، مجسمه‌سازی، صنایع دستی فلزی، نگارگری و ... از مجموعه‌های پیشرو کشور در این زمینه است. سعودی در این خصوص توضیح می‌دهد: «از اهداف تهران گیفت شاپ آشنایی گردشگران

فرصت شکوفایی در «پارک علم و فناوری»

تحقیقاتی و مطالعاتی دانشگاه، بهره‌برداری از ارتباطات ایجاد شده با سازمان‌ها و هیات‌های تجاری، تسهیل ارتباط با نیروهای متخصص و جوان دانشگاهی و تامین نیروی کار، استفاده از ظرفیت ترک تشریفات مناقصه پارک در انعقاد قرارداد با سایر نهاد‌های دولتی، حمایت از ثبت اختراعات داخلی و خارجی، حمایت از اخذ استانداردها و تاییدیه‌های ملی و بین‌المللی، بهره‌مندی از خدمات مشاوره‌ای (حقوقی، مالی، بازاریابی) و ... اشاره کرد.

برطرف شود. علاوه بر این با توجه به نوع فعالیت‌های پارک، امکان استقرار شرکت‌های مختلف یک حوزه در یک فضا فراهم خواهد بود که این موضوع می‌تواند موجب هم‌افزایی و ایجاد فضای رقابتی سالمی میان تیم‌ها و شرکت‌های مستقر شود. علاوه بر این گاهی بسیاری از نیازهای شرکت‌ها به برون‌سپاری در روزهای اولیه کار با کمک دیگر شرکت‌های فعال در پارک برطرف خواهد شد. شرکت‌های مستقر در پارک علم و فناوری در کنار استفاده از مزیت‌های فضای کار مطلوب و امکانات اولیه مورد نیازشان از مزایای دیگری هم برخوردار خواهند بود که این موضوع به ویژه برای تیم‌هایی که هنوز موفق به ثبت شرکت دانش بنیان و برخورداری از تسهیلات و حمایت‌های دانش بنیانی نشده‌اند می‌تواند بسیار کارگشا باشد. از جمله آن‌هایی که می‌توان به تسهیل ارتباط با موسسات

پارک علم و فناوری از کلیدی‌ترین بازیگران زیست بوم فناوری و نوآوری در سراسر دنیا هستند که با هدف کلی توسعه فناوری و کسب و کارهای دانش محور تشکیل شده‌اند و با توجه به وضعیت محیطی و سیاست‌گذاری‌های کلان در سطح داخلی و خارجی پارک، چشم‌اندازها و مأموریت‌های متفاوتی را دنبال می‌کنند. پارک‌ها معمولاً به صورت زیرمجموعه‌ای از دانشگاه‌ها فعالیت دارند و فرصت مناسبی را برای شکل‌دهی تحقیقات دانشگاهی به سمت تجاری‌سازی و رسیدن به محصول فراهم می‌کنند. این مجموعه‌ها با شناسایی تیم‌های مستعد و توانمند امکانات مورد نیاز برای رشد و شتاب‌دهی، فضای استقرار مناسب و تجهیزات اولیه کار برایشان فراهم می‌کنند تا در روزهای اول شکل‌گیری بسیاری از چالش‌های اولیه‌شان

ترند

دست یاری هوش مصنوعی به گونه‌های در خطر انقراض

امین رضاکیفرگیر

خبرنگار
پیشران

دانشمندان با استفاده از هوش مصنوعی سعی دارند با انقراض گونه‌های جانوری مقابله کنند. هوش مصنوعی با تحلیل داده‌های کلان، پایش زیست‌بوم و مشخص کردن روندهای خاص به این امر کمک شایانی کند. استفاده از هوش مصنوعی برای بررسی وضعیت گونه‌های جانوری در خطر انقراض می‌تواند کمک زیادی به محققان در این زمینه کند زیرا با سرعت بسیار بیشتر و دقت بالا حجم عظیمی از داده‌های دنیای واقعی را تحلیل می‌کند؛ تا جایی که برخی معتقدند بدون استفاده از هوش مصنوعی، رسیدن به هدف سازمان ملل برای محافظت از گونه‌های در خطر انقراض غیرممکن است. امروزه گونه‌های جانوری نسبت به میلیون‌ها سال پیش، ده‌ها هزار برابر بیشتر در خطر هستند و همین باعث شده تا حدود یک میلیون گونه جانوری در مرز انقراض باشند. به همین علت سازمان ملل در سال ۲۰۲۰ میلادی برنامه‌ای ارائه کرد که طی آن تا پایان این دهه ۳۰ درصد خشکی‌ها و آب‌های زمین باید به عنوان مناطق حفاظت شده شناخته شود.

برای مثال از پروژه‌هایی که با کمک هوش مصنوعی در حال اجراست، پردازش تصاویر پهپادها یا دوربین‌های کاشته شده در حیات وحش و تشخیص جانوران و مسیر حرکت آنهاست. تیم توسعه‌دهنده این فناوری، بستری آنلاین فراهم کرده که کاربران می‌توانند تصاویر خود را در آن بارگذاری کنند و سپس این تصاویر با هوش مصنوعی تحلیل می‌شود. به کمک این روش در هر ساعت ده‌ها هزار تصویر تحلیل خواهد شد. در صورت آشکار شدن جاننداری، به خصوص جانوران در معرض انقراض، کاربر مطلع خواهد شد. تاکنون با استفاده از این روش ۱۲/۵ میلیون تصویر تحلیل شده و چهار میلیون جانور از جمله جانوران در خطر انقراض شناسایی شده‌اند. پیدا کردن رد این جانوران به کمک هوش مصنوعی بسیار مفید است. برای مثال اگر در منطقه‌ای آتش‌سوزی رخ دهد، با دانستن مکان آن جانوران در آن منطقه می‌شود آنها را نجات داد تا آسیب بیشتری به جمعیت گونه وارد نشود.

با این همه، استفاده از هوش مصنوعی در این زمینه همچنان در مراحل ابتدایی است؛ هرچند برخی معتقدند که همین استفاده از هوش مصنوعی هم به طور گسترده‌ای نیاز به مصرف منابعی مانند برق دارد که خود عامل مخربی برای محیط زیست به شمار می‌رود.

منبع: Scientific American

نتایج تحقیقات جدید نشان می‌دهد

سلول‌های خورشیدی، آینده‌سازان انرژی

فراز سهیلی‌آزاد

خبرنگار
پیشران

این روزها استفاده از انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر و در رأس آنها انرژی خورشیدی در سراسر دنیا مورد توجه است. با توجه به وضعیت گرمایش زمین از یک سو و از سوی دیگر محدود شدن منابع انرژی‌های فسیلی، استفاده حداکثری از انرژی خورشیدی یا حتی متکی شدن به آن در سال‌های آتی اجتناب ناپذیر خواهد بود. با وجود چالش‌ها و مقاومت‌هایی که به شکل‌های مختلف در برابر توسعه جهانی استفاده از این منبع انرژی وجود دارد، آیا توسعه فناوری و بهره‌برداری از انرژی خورشیدی به نقطه اوج خود رسیده است؟

پایدارسازی شبکه انرژی

همان‌طور که پیشتر به آن اشاره شد، ناپایداری شبکه از مهم‌ترین چالش‌های پیش‌روست؛ تولید انرژی خورشیدی در زمان‌ها و در شرایط مختلف (روز و شب، فصل، آب‌وهوا) متفاوت است. به همین علت نیاز است شبکه‌های برق‌رسانی با در نظر گرفتن این موضوع طراحی شوند. از راهکارهای بهبود پایداری شبکه می‌توان به سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری از منابع تجدیدپذیر دیگر مانند باد و همچنین استفاده از کابل‌های انتقال برای اتصال مناطق مختلف، ایجاد گزینه‌های ذخیره‌سازی گسترده برق و ارائه سیاست‌هایی برای مدیریت تقاضا مانند در نظر گرفتن تخفیف‌هایی برای استفاده از وسایل پرمصرف یا شارژ خودروهایی الکتریکی در خارج از ساعات اوج مصرف اشاره کرد.

همچنین تخصیص بخشی از بودجه‌های دولتی به تحقیق و توسعه در جهت افزایش پایداری شبکه می‌تواند روند پیشرفت در این زمینه را سرعت ببخشد.

چالش تأمین منابع

از دیگر چالش‌های مهم پیش‌روی توسعه انرژی خورشیدی دسترسی به منابع مالی کافی است. در حال حاضر تخصیص منابع مالی برای کاهش آزادسازی کربن بیشتر در کشورهای با درآمد بالا متمرکز است در حالی که کشورهای با درآمد پایین تر با وجود ظرفیت بالای بهره‌برداری از انرژی خورشیدی نمی‌توانند به چنین موضوعاتی اولویت مالی دهند. در برخی کشورها مانند ایران نیز به دلیل وابستگی اقتصاد به منابع سوخت فسیلی هنوز اهمیت توجه و سرمایه‌گذاری در این خصوص به خوبی جا نیفتاده است.

از دیگر نکات قابل تأمل در بحث توسعه انرژی خورشیدی، تأمین مواد خام مورد نیاز برای بهره‌برداری از آن است. صدرنشینی انرژی خورشیدی در میان انرژی‌های آینده موجب افزایش بهره‌برداری گسترده از منابع معدنی حیاتی خواهد شد. سامانه‌های برق‌رسانی و تولید باتری‌ها و سلول‌های خورشیدی به حجم عظیمی از مواد خام مانند لیتیوم و مس نیاز دارد. بنابراین با افزایش نیاز برای توسعه انرژی‌های بدون کربن با افزایش قابل توجه تقاضا برای عناصری چون مس، نیکل و کبالت روبه‌رو خواهیم بود.

از سوی دیگر تغییر سریع در نحوه تولید انرژی ممکن است بر معیشت ۱۳ میلیون نفر در سراسر جهان که در بخش سوخت‌های فسیلی و سایر صنایع وابسته کار می‌کنند، تأثیر بگذارد به همین علت توسعه انرژی خورشیدی در بسیاری کشورها به ویژه کشورهایی مثل ایران که اقتصاد مبتنی بر سوخت‌های فسیلی دارد نیاز به سیاست‌گذاری‌های مدون و بلندمدت برای کاهش آسیب‌های احتمالی خواهد داشت. با وجود همه چالش‌ها، نمی‌توان از این واقعیت چشم‌پوشی کرد که رشد چنین فناوری‌هایی به کاهش چشمگیر هزینه متوسط جهانی انرژی‌های تجدیدپذیر منجر خواهد شد و به این ترتیب کربن‌زدایی برای کشورهای در حال توسعه بسیار آسان‌تر خواهد بود.

منبع: IFL Science

نتایج برخی تحقیقات جدید ادعا می‌کند احتمالاً جهان در نزدیکی نقطه اوج بهره‌برداری کارآمد از انرژی خورشیدی است و در نتیجه آن انرژی خورشیدی تا سال ۲۰۵۰ به اصلی‌ترین منبع تولید الکتریسیته جهان تبدیل خواهد شد. این تحقیق که تیم‌هایی در دانشگاه اکستر و دانشگاه کالج لندن (UCL) هدایت آن را به عهده داشته‌اند، بر اساس مدل مبتنی بر داده‌های فناوری و اقتصاد نشان می‌دهد حتی اگر حمایت‌های جانبی دیگری مانند تنظیم مقررات بین‌المللی جدید برای کنترل شرایط آب‌وهوایی اعمال نشود، سلول‌های فتوولتائیک خورشیدی (PV) احتمالاً تا میانه قرن حاضر به منبع اصلی انرژی ما زمینی‌ها تبدیل خواهد شد.

مدل سازی برای پیش‌بینی آینده

با وجود این که دیگر اهمیت توسعه انرژی خورشیدی برکسی پوشیده نیست، هنوز موانع قابل تأملی بر سر راه توسعه این انرژی آینده‌ساز وجود دارد که می‌تواند مانع حصول پیش‌بینی‌های این پژوهش شود. نیاز به شبکه‌های برق پایدار، نبود تأمین مالی مناسب برای توسعه انرژی خورشیدی در اقتصادهای در حال توسعه، ظرفیت برق‌رسانی، مقاومت و سرسختی افرادی که مشاغلشان به صنایع مرتبط با انرژی‌های سنتی متکی است، از جمله مهم‌ترین این چالش‌هاست. با وجود این، پافشاری بر سیاست‌های متکی به سوخت‌های فسیلی دیگر چندان عاقلانه و واقع‌بینانه نخواهد بود. به عبارت دیگر در حوزه انرژی نمی‌توان به همان شیوه‌های همیشگی پیش رفت.

نتایج بررسی‌های جدید حاکی است که سلول‌های خورشیدی فتوولتائیک تا کمتر از ۳۰ سال آینده بازار اصلی تولید انرژی در جهان را در دست خواهد گرفت. باید توجه داشت اگر چالش‌های بهره‌برداری از انرژی خورشیدی به درستی پاسخ داده نشوند، نمی‌توان آن را جایگزینی مناسب برای سوخت‌های فسیلی دانست. به همین دلیل توصیه این محققان به دولت‌ها این است که در کنار توجه به توسعه فناوری‌های جدید حوزه انرژی خورشیدی به دنبال حل چالش‌های موجود بر سر راه فراگیر شدن آن باشند.

مرور اجمالی رخدادهای چهاردهمین نمایشگاه بین المللی فناوری نانو ۱۴۰۲

ایران نانو پیوند فناوری نانو با صنعت ایرانی

انعقاد ۳ قرارداد به ارزش ۷۳۰ میلیارد تومان

شرکت ریخته‌گری چدن ایران خودرو	فروش محصول پوشان و اپوکسی نانویی برای ماهیچه‌های ریخته‌گری به روش کلدباکس	نانوتکفام گیتی
شرکت برسام الماس درخشان	فروش محصول ورق‌های فومیزه نانویی بر پایه PVC برای کاربرد در دکوراسیون داخلی ساختمان	گروه صنعتی ششقی
اداره گل راه و شهرسازی استان البرز	ساخت ۴۵۰ واحد با بتن سبک و مستحکم نانویی	آیتوس ایران

رونمایی از ۱۰ محصول نانو

۱ **آنزیم بروملین نانو انکپسوله:**
مخلوطی از آنزیم‌های موجود در آناناس برای هضم پروتئین

۲ **روبال ژلی نانو انکپسوله:**
حاوی اسیدهای چرب مفید و ویتامین B6، مواد معدنی و فیتواسترول‌ها

۳ **شربت هموزوم:**
حاوی سوکرولیپوزوم‌های آهن و ویتامین B12 و فولیک اسید

۴ **شربت ایمونوزوم:**
حاوی سوکرولیپوزوم‌های زینک سیترات و ویتامین C

۵ **دپوستیوا:**
فرم تزریقی طولانی اثر تریامسینولون برای کاهش درد در استئوآرتریت زانو

۶ **کمپرسور فرآیندی گاز:**
تولید محصولات با ارزش افزوده بسیار بالاتر از گاز طبیعی

۷ **ساخت و پوشش غلتک‌های نورد گرم صنایع فولاد:**
پوشش‌های کامپوزیتی با زمینه سوپراآلیاژ و حاوی نانو ذرات سرامیکی

۸ **۹ کاتالیست واحد RCD پالایشگاه:**
کاهش میزان گوگرد VB به زیر ۰/۳ درصد

۹ **تصفیه هوای یخچال:**
افزایش ماندگاری مواد غذایی با استفاده از فناوری پلاسما

۱۰ **نانوداروی پادینکس:**
درمان سرطان پستان

بازدیدکنندگان بین المللی:

سفرا

هیأت‌های تجاری

